

Становище
на съдията Румен Ненков
по конституционно дело № 13 от 2011 г.

Намирам, че разпоредбите на чл. 61с, ал. 4 и 5 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) са противоконституционни не само защото противоречат на чл. 60, ал. 1 от основния закон, но и защото са несъвместими със “справедливостта” като ценност по смисъла на преамбюла на Конституцията, а също и с принципите на свободната стопанска инициатива във връзка с изискването за законово обезпечаване на еднакви правни условия за стопанска дейност, насочени към предотвратяване на злоупотребата с монополизма и нелоялната конкуренция, както и към защита на потребителя (чл. 19, ал. 1 и 2 от Конституцията). Вярно е, че свободата на стопанската инициатива няма абсолютен характер, поради което може да бъде ограничавана с оглед опазването на други конституционни ценности. Събирането на данъци по принцип е обществено необходимо за гарантиране на конституционните права на гражданите, поради което заплащането им в размер, съобразен с доходите и имуществото на задължените лица, изрично е въздигнато в основно тяхно задължение. Справедливо е, а такава е и логиката на чл. 60, ал. 1 от Конституцията, този, който получава по-високи доходи, респективно притежава по-голямо имущество, да плаща и по-високи данъци. Точно обратното обаче следва от въведения с чл. 61с, ал. 4 и 5 от ЗМДТ минимален размер на т.нар. “туристически данък”, защото предприемачите, които по различни причини, включително и с обективен характер (например, при сезонна обвързаност на туризма), не могат да постигнат 30 % годишна заетост на пълния капацитет на предоставяните от тях средства за подслон или места за настаняване, абсолютно неоправдано се приравняват на останалите, които са достигнали този обем, съответно – получили са по-висок доход. По този начин в разрез с чл. 19, ал. 2 от Конституцията без разумна причина дребният и средният бизнес се третират неравноправно по отношение на “големите играчи” в туризма, като се накърняват свободните пазарни отношения в условията на честна конкуренция между стопанските субекти, от което произтича и възникването на обективни предпоставки за монополизиране на туристическата дейност и поскъпване на туристическите услуги във вреда на потребителите. Може само да се предполага, че действителната цел на установяването на необвързан с имуществото и

дохода на данъчно задълженото лице минимален размер на туристическия данък е предотвратяване на опасността от укриване на реалните търговски обороти, но такъв прикрит, завоалиран законодателен подход към решаването на конкретен проблем според мен е несъвместим с принципите на правовата държава.

Съдия: **Румен Ненков**